

Одним з головних напрямків розвитку культурної ментальності ХХ ст. є формування поняття неоміфологічної свідомості, що полягає в актуалізації в усій культурі інтересу до вивчення класичного й архаїчного міфу, в ролі якого може виступати зокрема й історико-культурна реальність минулих років, побутова міфологія, відомі та невідомі тексти тощо.

У французькій літературі періоду 50-х років ХХ ст. формується новітній жанр модерністського письма – «новий роман», в якому міфологізування набуває особливих форм. Яскравими представниками школи «нового роману» є М. Бютор, основоположник її міфологічного напрямку, та К. Сімон, який репрезентує шозизм, або «школу речей». Неоміфологізм романів «Переміна» (1957) М. Бютора та «Георгіки» (1981) К. Сімона виявляється на декількох структурних рівнях текстів: наративному, часово-просторовому та власне міфологічному.

Характерною рисою оповідної стратегії романів «Переміна» та «Георгіки» є самореференційність, дослідження про можливості мовного відображення спогадів. У «Переміні» головний герой Леон Дельмон через залучення читача до спогадів про подорожі з Парижа до Риму й назад створює разом з реципієнтом оповіді своєрідний «роман про роман». Натомість, три персонажі роману «Георгіки» оповідають про свій життєвий досвід, здобутий у різні визначні моменти історії Франції: Французьку революцію, війну в Іспанії та Другу світову війну, при цьому «Георгіки» – не лише історія про війну і про плин часу, а й історія про те, як можна висловити мовою війну або час. Текстам К. Сімона притаманна фрагментарність та розгалуженість оповіді, яка відповідає уривчастості процесу читання, викликаній перетином різних наративних потоків.

Своєрідністю оповідних прийомів письма неороманісти виробляють особливу наративну динаміку, яка породжує нелінійний наративний хронотоп текстів. Як для міфопоетичної структури «Переміни» М. Бютора, так і для «Георгіків» К. Сімона характерна множинність планів часу і простору, які, переплітаючись та трансформуючись, виводять нас на міфологічний текстуальний рівень.

У міфологічному романному пласті «Переміни» актуалізовано міф про подорож Енея в пошуках міста, яке в майбутньому має стати світовим центром, а також міф про Орфея, відвідувача сакрального світу з метою повернення жінки. У «Георгіках» репрезентовано алюзію міфу про

Орфея, який, кинувши сакральний «погляд назад», порушив свою обіцянку і втратив можливість повернути Евридику до світу живих.

Серед неоміфологічних рис романів «Переміна» та «Георгіки» слід відзначити інтертекстуальність: прямі і непрямі цитати «Енеїди» Вергілія в тексті «Переміни» та відсилання читача «Георгіків» К. Сімона до одноіменного античного джерела Вергілія, до опери Глюка «Орфей і Евридики», а також до роману Дж. Оруелла «День Каталонії».